

OMÓWIENIE WYKONANIA BUDŻETU MIASTA RYBNIKA

ZA I PÓŁROCZE 2022 ROKU

I. Budżet Rybnika przyjęty przez Radę Miasta 16 grudnia 2021 roku (uchwałą nr 768/XLVI/2021) zaplanowany został:

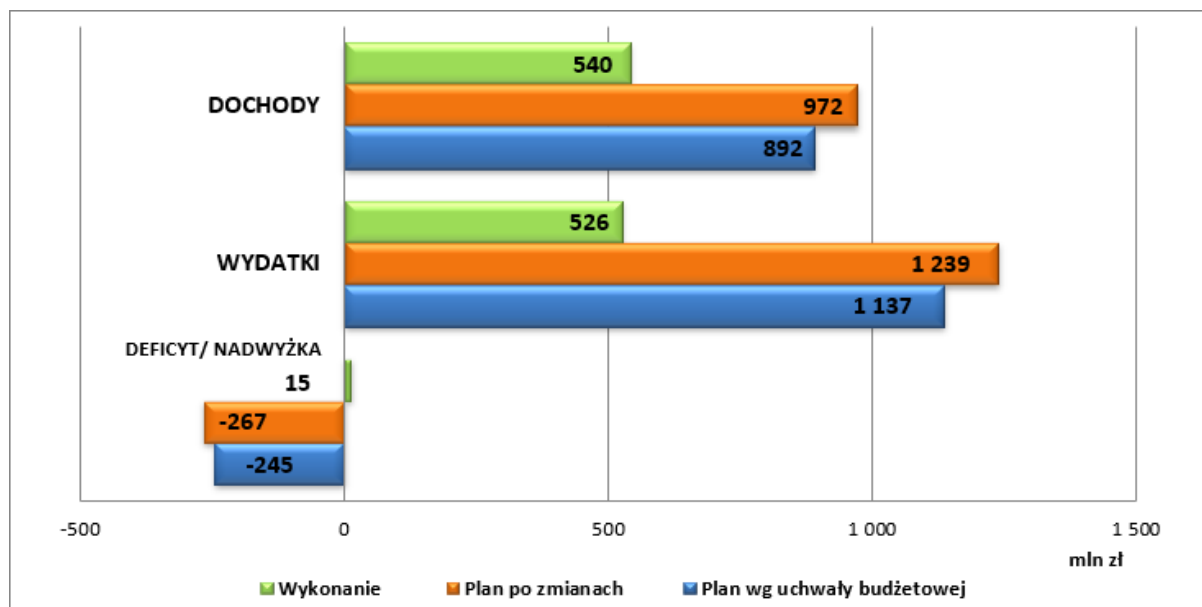
- po stronie dochodów w wysokości **892.259.436,39 zł**,
w tym:
 - dochody bieżące 844.507.284,50 zł,
 - dochody majątkowe 47.752.151,89 zł,
 - po stronie wydatków w wysokości **1.137.229.988,35 zł**,
w tym:
 - wydatki bieżące 864.137.549,13 zł,
 - wydatki majątkowe 273.092.439,22 zł,
- i zakładał deficyt wynoszący **244.970.551,96 zł**.

W okresie sprawozdawczym prognozowane dochody zwiększono, w stosunku do planu pierwotnego, o 80.197.572,70 zł, natomiast planowane wydatki o 101.784.551,11 zł. W wyniku dokonanych zmian zaplanowany deficyt budżetowy został zwiększony o 21.586.978,41 zł.

Biorąc pod uwagę zmiany wprowadzone w budżecie w pierwszym półroczu budżet Miasta na 30 czerwca przedstawiał się następująco:

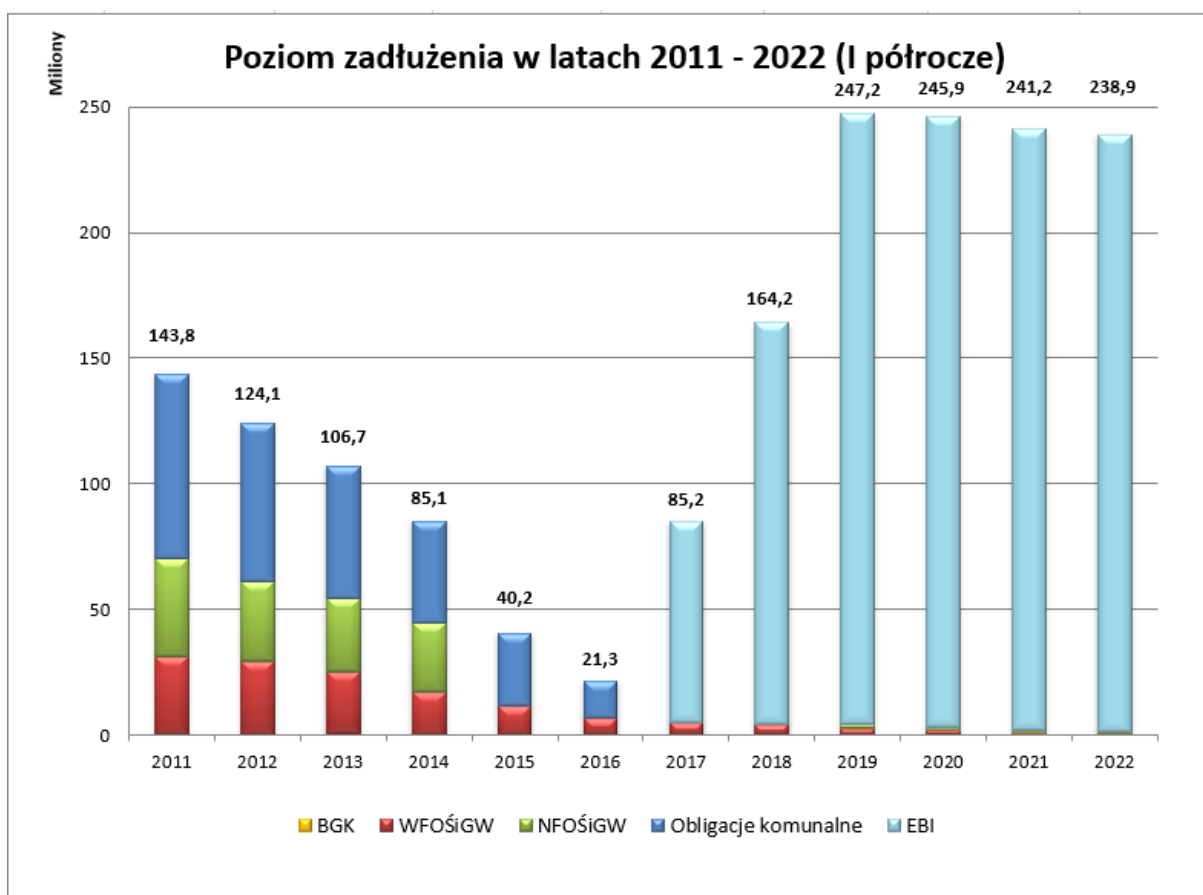
- **dochody** **972.457.009,09 zł**,
w tym:
 - dochody bieżące 875.004.911,63 zł,
 - dochody majątkowe 97.452.097,46 zł,
- **wydatki** **1.239.014.539,46 zł**,
w tym:
 - wydatki bieżące 901.310.292,52 zł,
 - wydatki majątkowe 337.704.246,94 zł.

Skorygowany planowany deficyt budżetu Miasta (**266.557.530,37 zł**) został sfinansowany wolnymi środkami, kredytem z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innymi kredytami i pożyczkami, przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, a także przychodami ze spłaty udzielonych pożyczek w roku poprzednim.

Na koniec 2021 roku zadłużenie wynosiło 241.229.334,26 zł (bez zobowiązań wymagalnych), czyli o 4.695.931,64 zł mniej niż przed rokiem. Po spłaceniu rat (2.347.965,82 zł) pożyczek zaciągniętych z WFOŚiGW (378.510 zł), NFOŚiGW (151.274 zł) oraz kredytu EBI (1.818.181,82 zł) zadłużenie Miasta na koniec I półrocza 2022 roku wyniosło 238.881.368,44 zł, w tym z tytułu: pożyczek zaciągniętych w WFOŚiGW (579.543,90 zł), w NFOŚiGW (756.370 zł) oraz kredytu w EBI (237.545.454,54 zł). W wyniku analizy sytuacji finansowej Miasta w I półroczu br. zmniejszono zapotrzebowanie na nowe zadłużenie (łącznie 63,4 mln zł).

W ramach obsługi bankowej budżetu Miasta prowadzonej przez PKO Bank Polski S.A. do dyspozycji Miasta jest kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 20 mln zł, który w pierwszym półroczu nie był wykorzystywany.

Koszty obsługi długu ogółem wyniosły 1.845.924,28 zł, tj. 19,59 % planu rocznego.

Czasowo wolne środki pieniężne lokowano na rachunkach terminowych, z których uzyskano odsetki w kwocie 1.679.334,96 zł. W związku z dobrą płynnością finansową oraz wynegocjowanym wysokim oprocentowaniem, wygenerowany w ten sposób dochód, stanowi dodatkowe zasilenie budżetu Miasta.

II. DOCHODY BUDŻETOWE

1. Zwiększenia planu dochodów ogółem per saldo **80.197.572,70 zł**
obejmują korekty planu dochodów w następujących źródłach
(kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami a zmniejszeniami planu)

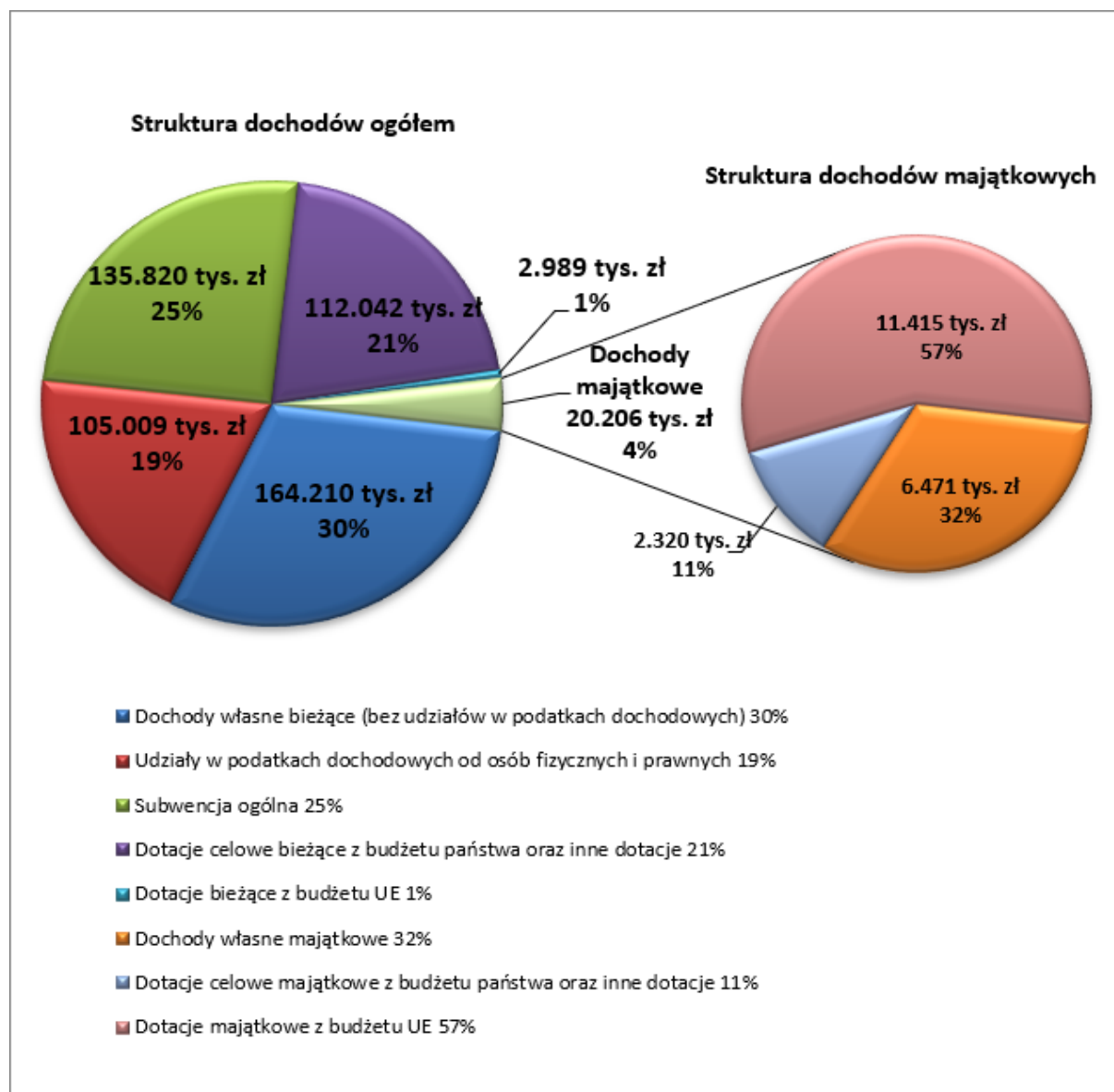
1.1 Dochody bieżące	30.497.627,13 zł
- dochody własne	4.805.959,74 zł
* wpływy z podatków	7.554,00 zł
* wpływy z opłat	389.739,85 zł
* dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe	922.839,24 zł
* odsetki od środków finansowych	2.000.000,00 zł
* dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego	- 4.386,20 zł
* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów	1.490.212,85 zł
- subwencja ogólna (część oświatowa)	5.416.662,00 zł
- dotacje celowe z budżetu państwa	7.534.219,28 zł
* na zadania własne	892.756,00 zł
* na zadania z zakresu administracji rządowej i zlecone	5.702.618,90 zł
* na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	870.308,12 zł
* na programy finansowane ze środków Unii Europejskiej	68.536,26 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej	2.596.622,35 zł
* Europejski Fundusz Społeczny	1.324.048,11 zł
* Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji - Erasmus+	1.142.605,54 zł
* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	62.826,90 zł
* Program LIFE – Śląskie. Przywracamy błękit.	67.141,80 zł
- inne dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	10.144.163,76 zł
* Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	5.000,00 zł
* Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	66.002,40 zł
* Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	379.863,00 zł
* Fundusz Solidarnościowy	9.130,92 zł
* Fundusz Pracy	389.449,19 zł
* Fundusz Pomocy Ukrainie	9.294.718,25 zł
1.2 Dochody majątkowe	49.699.945,57 zł
- dochody własne (dochody z majątku gminy)	15.957,80 zł
- dotacje celowe z budżetu państwa	764.628,06 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej	37.002.176,32 zł
* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	19.615.677,85 zł
* Fundusz Spójności	17.386.498,47 zł
- inne dotacje i środki przeznaczone na cele majątkowe	1.728.363,39 zł
* Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1.393.122,88 zł
* Województwo Śląskie	100.000,00 zł
* Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego	23.240,51 zł
* wpłaty uczestników programu „STOP SMOG”	212.000,00 zł
- subwencja ogólna	10.188.820,00 zł

2. Plan dochodów budżetowych został w pierwszym półroczu zrealizowany w 55,56%, w tym:

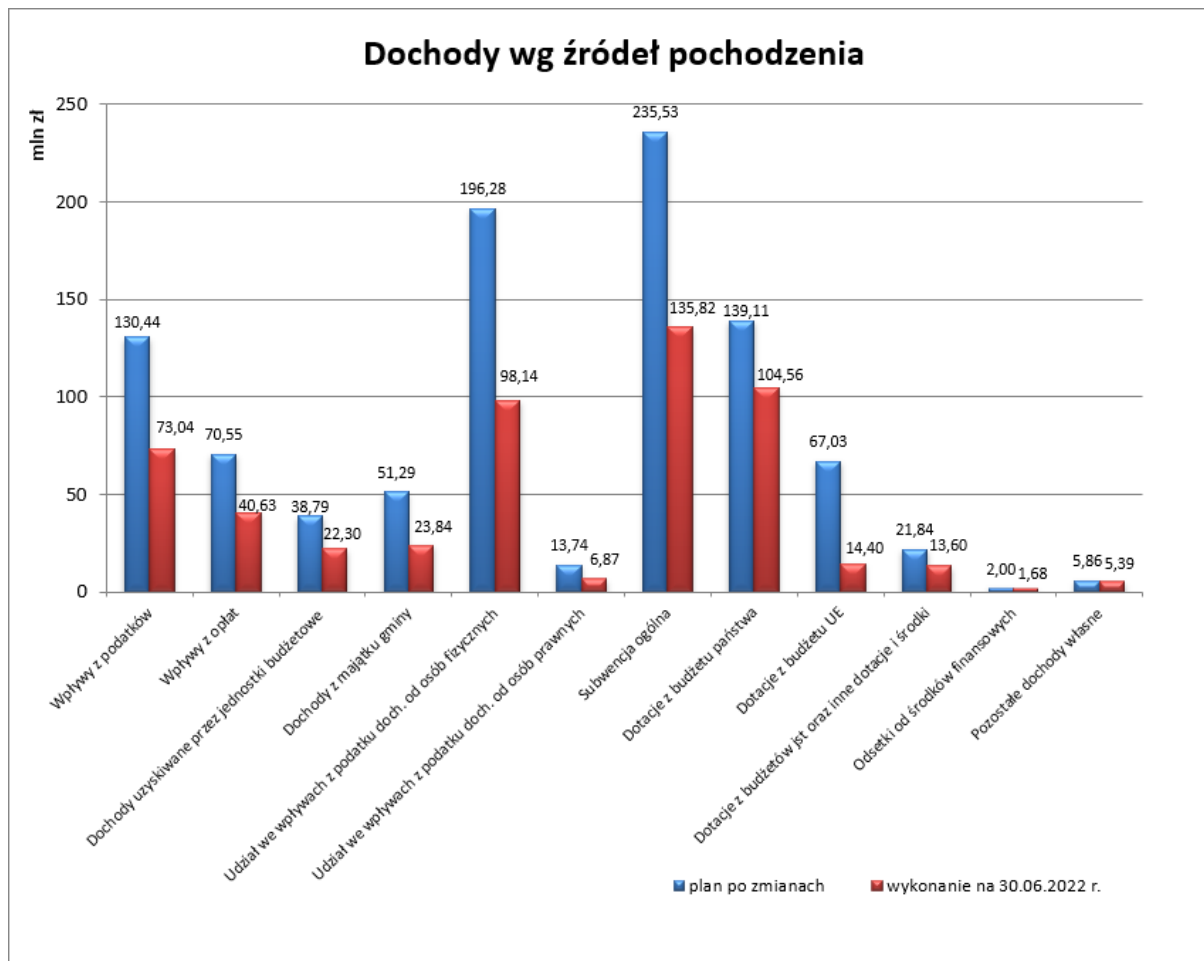
- ♦ dochody bieżące 59,44% (plan 875.004.911,63 zł, wykonanie 520.069.947,56 zł),
- ♦ dochody majątkowe 20,73% (plan 97.452.097,46 zł, wykonanie 20.206.138,50 zł).

Poziom realizacji dochodów w układzie grup ich źródeł przedstawia się następująco:

✓ Dochody własne	53,37%
✓ Subwencja ogólna	57,67%
✓ Dotacje celowe z budżetu państwa	75,16%
✓ Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	21,49%
✓ Inne dotacje i środki	68,63%

Dochody w układzie działów klasyfikacji budżetowej zostały przedstawione w załączniku nr 1 do omówienia.

Podstawowym źródłem finansowania zadań realizowanych przez JST, stanowiącym o ich samodzielności, są **dochody własne**, obejmujące także udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych.

Wykonanie dochodów własnych w I półroczu wyniosło 275.690.188,90 zł, co stanowi 53,38% planu rocznego i 51,03% wykonanych dochodów ogółem. W dochodach własnych dochody bieżące stanowią 97,65%, zaś dochody majątkowe 2,35%.

W I półroczu wykonanie dochodów własnych kształtowało się różnie w poszczególnych tytułach. W większości z nich wykonanie przekroczyło 50% planu rocznego.

Zaplanowane wpływy z tytułu podatków lokalnych (130.443.554 zł) zostały zrealizowane w 56% (73.043.203,99 zł). Dochody podatkowe stanowią 14,04% wykonanych dochodów bieżących Miasta.

Głównym źródłem dochodów własnych z podatków lokalnych jest podatek od nieruchomości (90,23%). Wykonanie w I półroczu br. w tym podatku wyniosło 65.909.221,98 zł, co stanowi 54,47% planu rocznego. Na uzyskaną kwotę składają się podatki pobierane:

- od osób prawnych – 47.414.085,13 zł (52,22% planu); uzyskane dochody obejmują wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego – 46.663.322,76 zł oraz wpłaty zaległości – 750.762,37 zł,
- od osób fizycznych – 18.495.136,85 zł (61,24% planu); wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego wyniosły 17.716.706,85 zł, natomiast wpłaty zaległości – 778.430 zł.

Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej zostały zrealizowane w 192,28% (wysokość wpływów zależy od ilości przedsiębiorców deklarujących taką formę rozliczeń), natomiast z podatku od czynności cywilnoprawnych w 73,29% (wysokość podatku zależy od ilości zawieranych transakcji oraz wartości rynkowej przedmiotów będących podstawą naliczenia podatku). Są to dochody przekazywane Miastu przez Urzędy Skarbowe.

Wpływy z podatku od spadków i darowizn wykonano w wysokości 444.519,53 zł (111,13% planu rocznego wynoszącego 400 tys. zł). Dochody z tytułu podatku od spadków i darowizn są planowane szacunkowo.

Podatek od środków transportowych zrealizowano w wysokości 1.780.137,15 zł, (71,21% planu rocznego). Wpłaty bieżące stanowiły 1.553.092,42 zł, zaś wpłaty podatku zaległego kwotę 227.044,73 zł.

Wpływy z tytułu opłat zostały wykonane w wysokości 40.634.362,77 zł (57,60% planu rocznego).

Dochody z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły 1.486.332,49 zł (49,22% planu rocznego). Opłaty te pobierane są m.in. za wydanie praw jazdy, dowodów i tablic rejestracyjnych, kart pojazdów i pozwoleń czasowych.

Wpływy z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zaplanowano w wysokości 3 mln 200 tys. zł. W okresie sprawozdawczym zrealizowano je w wysokości 2.575.100,64 zł, co stanowi 80,47% rocznego planu. Wysoki wskaźnik wykonania wynika z ustawowych terminów płatności. W czasie trwania ważności zezwolenia opłaty co roku wnoszone są w trzech ratach (31 stycznia, 31 maja i 30 września), a opłaty za nowe zezwolenia uiszczane są przed wydaniem zezwolenia. Wysokość opłat określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i zależy od wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim. Po przekroczeniu wskazanych w ustawie wartości sprzedaży przedsiębiorca zobowiązany jest uiścić wyższą opłatę w roku następnym. Przedsiębiorcy rozpoczynający sprzedaż w nowym punkcie opłacają zezwolenia od podstaw określonych w ustawie. Miasto poprzez decyzje o cofnięciu lub wydaniu nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ma pośredni niewielki wpływ na uzyskiwane z tego tytułu dochody. W pierwszym półroczu wydano 195 nowych zezwoleń (ogółem stan zezwoleń wynosi 1.032). Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu (lokal gastronomiczny) lub poza miejscem sprzedaży (sklep) wydawane są na okres 6 lat.

W okresie I półrocza Miasto otrzymało dochody z tytułu wpływów z części dopłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w wysokości 889.739,85 zł. Są to wpływy z tytułu opłat od przedsiębiorców w kwocie 25 zł od litra 100% alkoholu sprzedawanego w opakowaniach o objętościach do 300 ml, które trafiają w 50% do NFZ oraz w 50% dla gmin z przeznaczeniem na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Wpływy z tytułu opłaty skarbowej w okresie sprawozdawczym wyniosły 697.059,01 zł (58,09% planu rocznego). Opłata uiszczana jest między innymi od wydawanych zaświadczeń i zezwoleń, od dokonywanych czynności urzędowych oraz udzielonych pełnomocnictw. Wysokość dochodów uzależniona jest więc od liczby i rodzaju dokonywanych czynności.

Wpływy z tytułu opłaty targowej w I półroczu wyniosły 232.932,90 zł (51,76% planu rocznego). Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej dokonujących sprzedaży na targowiskach

Wykonanie wpływów z opłat za zajęcie pasa drogowego wyniosło 1.311.986,20 zł (47,52% planu rocznego), a z opłat za korzystanie ze środowiska 5.365.615,98 zł (114,73% planu).

Wpływy z opłat za odbiór odpadów komunalnych w I półroczu wyniosły 25.215.004,85 zł (50,42% planu rocznego). Opłaty pobierane są na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od właścicieli nieruchomości zgodnie ze złożonymi przez nich deklaracjami wg stawek uchwalonych przez Radę Miasta. Zaległości na koniec okresu sprawozdawczego wyniosły 2.822.878,09 zł. Dotyczą one 3.936 gospodarstw domowych (2.344.481,12 zł), 72 spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (349.067,18 zł) oraz 102 przedsiębiorców i innych podmiotów (129.329,79 zł).

Na chwilę obecną szacuje się, że cały System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Mieście Rybnik w 2022 roku zostanie zbilansowany. Wprawdzie na koniec okresu sprawozdawczego dochody przewyższyły wydatki o ponad 5,5 mln zł, jednak od lipca br. wydatki mają tendencję wzrostową ponieważ w okresie letnim i jesiennym zauważalny jest zawsze wzrost ilości odpadów w porównaniu do okresu zimowego, a co za tym idzie następuje wzrost kosztów SGOK.

W okresie sprawozdawczym wpływy z opłaty eksploatacyjnej od górnictwa wyniosły 1.995.212,46 zł (54,22%). Z początkiem sierpnia uregulowana została druga rata opłaty w wysokości 1.511.426,69 zł, co spowodowało niewykonanie planu rocznego o ponad 173 tys. zł. Opłatę eksploatacyjną ustala się jako iloczyn stawki eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny i ilości kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym. Gminie przysługuje 60% naliczonej opłaty, pozostałe 40% to dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dochody bieżące z majątku Miasta w I półroczu br. to 17.364.462,01 zł, co stanowi 53,19% planu rocznego, w tym:

- czynsze mieszkaniowe z lokali użytkowych pobierane przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (plan 28 mln 600 tys. zł; wykonanie 14.405.732,94 zł, tj. 50%),
- opłaty za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności oraz użytkowanie wieczyste nieruchomości (plan 850 tys. zł; wykonanie 808.629,39 zł, tj. 95%),
- najem i dzierżawa składników majątkowych (plan 3 mln 195 tys. zł; wykonanie 2.150.099,68 zł, tj. 67%).

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (8,11 %) w okresie sprawozdawczym wyniosły 6.870.468 zł, co stanowi 50% planu rocznego przyjętego w ustawie budżetowej na 2022 rok w wysokości 13.740.944 zł. Na uzyskaną kwotę składają się udziały gminy 5.682.618 zł (6,71%) oraz powiatu 1.187.850 zł (1,40%).

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (48,59%) w okresie sprawozdawczym wyniosły 98.138.598 zł, co stanowi 50% planu rocznego przyjętego w ustawie budżetowej na 2022 rok w wysokości 196.277.196 zł, tj. o 37,2 mln zł mniej niż wykonanie za 2021 rok. Na uzyskaną kwotę składają się udziały gminy 77.436.384 zł (38,34%) oraz powiatu 20.702.214 zł (10,25%). W analogicznym okresie sprawozdawczym poprzedniego roku wpływy wyniosły 105.281.762 zł, tj. o 7,1 mln zł więcej niż w roku obecnym.

Dochody z ww. udziałów są przekazywane w równych miesięcznych ratach, rozliczenie nastąpi w przyszłym roku.

Informacja o liczbie podatników Miasta Rybnika oraz dokonanych odliczeniach w latach 2018-2021 zgodnie z informacją Urzędu Skarbowego w Rybniku kształtuje się następująco:

1. Liczba osób uzyskujących dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym:

stawka podatkowa/ rok	18%/17% od 1.10.2019 r.	19%	32%	Razem
2019	90 144	1 887	4 597	96 628
2020	84 808	1 789	7 105	93 702
2021	84 696	1 972	6 015	92 683

2. Kwota odliczeń od dochodu oraz podatku dokonanych w rozliczeniach rocznych podatników:

tytuł odliczenia/ rok	odliczenia od dochodu	w tym:				odliczenia od podatku	w tym:		ogółem kwota udziałów w PIT
		ulga internetowa	ulga rehabilitacyjna	darowizny	ulga termomodernizacyjna		ulga z tytułu wychowywania dzieci	ulga z tytułu wychowywania dzieci odliczana od składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	
2019	46 005 539,30	924 489,39	brak danych	brak danych	brak danych	23 965 458,70	23 017 367,60	3 687 763,15	208 123 950,00
	Przychody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust.1 pkt 148 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - 79 456 832,20 zł (zwolnienia dla młodych do 26 roku życia) – 913 podatników								
2020	85 322 646,10	1 385 384,34	8 963 563,16	2 845 274,62	67 439 361,20	23 694 471,10	22 326 956,00	4 226 206,86	206 946 539,00
	Przychody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust.1 pkt 148 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - 153 464 338,04 zł (zwolnienia dla młodych do 26 roku życia) – 1.287 podatników								
2021	127 310 700,00	1 303 143,00	10 082 573,00	3 018 348,00	107 035 453,00	22 578 995,00	22 174 168,00	3 773 733,00	233 438 812,00
	Przychody zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust.1 pkt 148 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - 151 882 929 zł (zwolnienia dla młodych do 26 roku życia) – 4.937 podatników								

Udziały Miasta w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, obejmujące:

- 50% dochodów z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych (19.154,45 zł),
- 40% dochodów z tytułu zwrotu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego (219.967,73 zł),
- 25% wpływów osiągniętych ze sprzedaży, z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, czynszu dzierżawnego i najmu nieruchomości Skarbu Państwa oraz odsetek za nieterminowe wnoszenie tych należności (2.494.627,90 zł),
- 5% wpływów z pozostałych dochodów (7.854,51 zł),

wyniosły łącznie w I półroczu 2.741.604,59 zł, co stanowi 125% planu rocznego ustalanego odpowiednio do planu dochodów budżetu państwa, przyjmowanego zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego.

Dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 20.206.138,50 zł, tj. 20,73% planu rocznego (97.452.097,46 zł). Stanowią one 3,74% dochodów ogółem. Obejmują dochody własne z majątku gminy (6.471.158,48 zł), przede wszystkim ze sprzedaży nieruchomości i mieszkań, a także dotacje z budżetu Unii Europejskiej (11.414.992,66 zł), inne dotacje i środki przeznaczone na cele majątkowe (128.745,52 zł) oraz dotacje celowe z budżetu państwa (2.191.241,84 zł).

Ogółem zaległości z tytułu dochodów budżetowych (bez odsetek od podatków lokalnych – 9.089.033 zł i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 296.696 zł) na 30 czerwca wyniosły 127.529.733 zł, co stanowi 16,41% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły z tytułu: czynszów mieszkaniowych i za lokale użytkowe Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej – 40.534.714 zł (w tym z tytułu odsetek – 19.407.419 zł oraz zwrotów kosztów sądowych, zastępstw procesowych i kosztów egzekucyjnych – 3.144.544 zł), przejazdów bezbiletowych – 17.949.448 zł (w tym z tytułu odsetek – 7.187.674 zł), a także w podatkach: od nieruchomości – 13.388.212 zł i od środków transportowych – 1.873.135 zł, jak również z tytułu dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej – 23.551.358 zł, w tym przede wszystkim z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń pobieranych z funduszu alimentacyjnego – 21.562.908 zł.

III. WYDATKI BUDŻETOWE

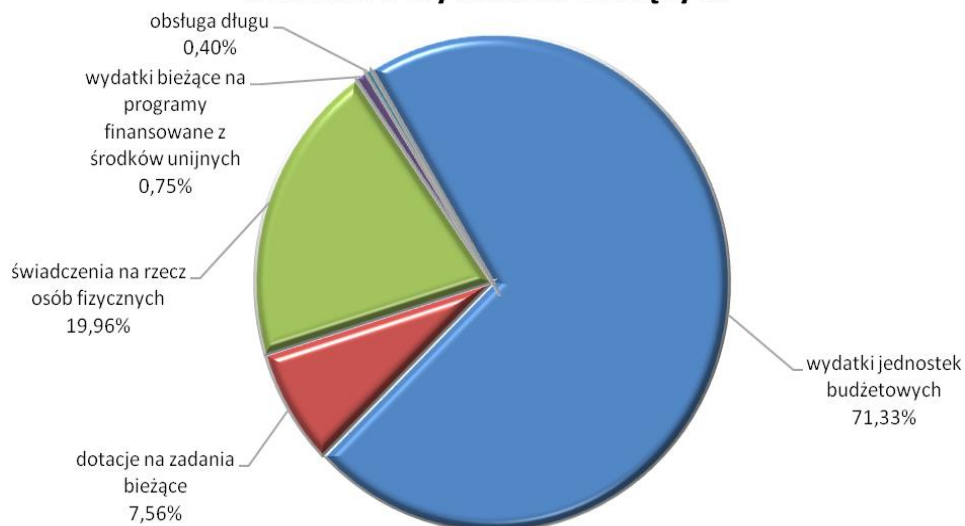
1. Zwiększenia planu wydatków ogółem per saldo	101.784.551,11 zł
w tym:	
- wydatki bieżące	37.172.743,39 zł
- wydatki majątkowe	64.611.807,72 zł
obejmują korekty planu wydatków w następujących działach (kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami i zmniejszeniami planu)	
010 – Rolnictwo i łowiectwo	14.285,89 zł
020 – Leśnictwo	-3,00 zł
100 – Górnictwo i kopalnictwo	-8,00 zł
600 – Transport i łączność	16.666.369,12 zł
700 – Gospodarka mieszkaniowa	8.180.755,91 zł
710 – Działalność usługowa	504.639,64 zł
750 – Administracja publiczna	-3.410.965,24 zł
754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4.551.419,68 zł
755 – Wymiar sprawiedliwości	24,12 zł
757 – Obsługa długu publicznego	3.905.038,69 zł
758 – Różne rozliczenia	-395.000,00 zł
801 – Oświata i wychowanie	15.471.144,58 zł
851 – Ochrona zdrowia	782.031,88 zł
852 – Pomoc społeczna	6.275.385,52 zł
853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	5.465.833,06 zł
854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	1.462.279,15 zł
855 – Rodzina	1.411.147,11 zł
900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	33.721.971,62 zł
921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6.124.678,64 zł
926 – Kultura fizyczna	1.053.522,74 zł

2. Wydatki budżetowe ogółem zostały zrealizowane w 42,43%, w tym:

- **wydatki bieżące** - **51,28%** (plan 901.310.292,52 zł, wykonanie 462.174.743,81 zł),
- **wydatki majątkowe** - **18,82%** (plan 337.704.246,94 zł, wykonanie 63.561.052,54 zł).

Szczegółowy podział wydatków wg klasyfikacji budżetowej stanowi załącznik nr 2 do omówienia wykonania budżetu.

Struktura wydatków bieżących

Największą część wydatków bieżących (462.174.743,81 zł) stanowią wydatki jednostek budżetowych (329.649.678,05 zł), w których wynagrodzenia oraz składki naliczane od wynagrodzeń wyniosły 209.654.010,45 zł, natomiast wydatki na realizację zadań statutowych 119.995.667,60 zł. Pozostałą część wydatków bieżących stanowią dotacje (34.939.107,88 zł), świadczenia na rzecz osób fizycznych (92.262.294,34 zł), wydatki na programy finansowane z udziałem środków z Unii Europejskiej (3.477.739,26 zł) oraz obsługa długu (1.845.924,28 zł).

Największy udział w wydatkach bieżących tradycyjnie stanowią wydatki przeznaczone na zadania z zakresu oświaty i wychowania – 39,84% (łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą – 184.107.644,67 zł), zadania z zakresu pomocy społecznej, rodziny oraz pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 27% (124.767.368,11 zł).

W okresie pierwszego półrocza Miasto otrzymało z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotację w wysokości 95.936.490,96 zł (77,28% planu), z czego na zadania z zakresu rodziny 79.704.829,98 zł. Od stycznia br. wnioski w zakresie świadczeń wychowawczych przyjmowane i wypłacane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Z uwagi na okres na jaki przyznawane są świadczenia (od 1 czerwca do 31 maja) OPS w Rybniku wypłacał jeszcze w I półroczu świadczenia z tego tytułu. Do końca czerwca wydatkowano na ten cel 58.559.396,10 zł (98,75% planu), w tym na koszty obsługi 193.250,85 zł; liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych wyniosła 117.323 świadczenia.

Poważnym obciążeniem budżetu miasta są niedostatecznie finansowane przez budżet państwa zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Przekazana dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej została zrealizowana w 96,97%. Planowana roczna dopłata ze środków własnych do tych zadań wynosi 7.160.373 zł. W I półroczu dopłata ta wyniosła 2.632.389,85 zł. Ponadto Miasto dopłaca ze środków własnych do zadań oświatowych; dopłata roczna, według planu na 30 czerwca br., wynosi **65.338.406,19 zł** (bez nakładów na remonty i inwestycje).

W I półroczu na remonty wydano 2.386.365,88 zł (26,59% planu rocznego), szczegółowe wydatki na remonty zostały przedstawione w arkuszu *Wydatki na remonty budowlane*.

Wydatki majątkowe poniesione w I półroczu br. wyniosły 63.561.052,54 zł.

Wydatki inwestycyjne na zadania ujęte w wykazie wieloletnich przedsięwzięć wyniosły 39.516.491,87 zł, tj. 16,97% planu rocznego. Szczegóły realizacji omówiono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

Na pozostałe zadania inwestycyjne wydano 24.044.560,67 zł, w tym na:

- inwestycje jednoroczne 2.124.217,51 zł (3,47%),
 - zakupy inwestycyjne 2.628.803,07 zł (24,30%),
 - dotacje na zadania inwestycyjne 7.433.938,50 (75,39%),
- przedstawione szczegółowo w arkuszach załącznika nr 1 do zarządzenia,
- wykup gruntów i nieruchomości 6.190.938,24 zł (77,39%),
 - odszkodowania 666.058,57 zł (18,99%),
 - zakup i objęcie udziałów (Komunikacja Miejska Rybnik sp. z o.o.) 5.000.000 zł (99,94%),
 - zwrot dotacji dotyczący wydatków majątkowych 604,78 zł (86,40%).

W 2022 roku po raz kolejny w Rybniku funkcjonuje budżet obywatelski. Realizowane są 33 przedsięwzięcia o łącznej wartości 4.532.253,99 zł, w tym projekt ogólnomiejski *Pomóż nam pomagać Tobie – Budowa remizy strażackiej* 3.215.000 zł. Przedsięwzięcia są realizowane w 27 dzielnicach Miasta. Większość zadań zaplanowanych na kwotę 3.594.450 zł to inwestycje jednoroczne, których realizacja po I półroczu kształtuje się na poziomie 1,90% (68.116 zł). Realizacja, rozliczenia oraz płatności planowane są w II półroczu br.

Uchwałą NR 766/XLVI/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. Rada Miasta Rybnika ustaliła wykaz wydatków bieżących w budżecie miasta na 2021 rok, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, na kwotę 4.066.085,04 zł. Ostateczny termin dokonania wydatków został ustalony na 30 czerwca 2022 r.

Zrealizowano wydatki w wysokości 3.978.197,79 zł, zaś na dochody budżetu miasta odprowadzono 87.887,25 zł.

Szczegółowe rozliczenie wydatków niewygasających zawiera załącznik nr 3 do omówienia.

Realizację planu środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w 2022 roku przedstawiono w załączniku nr 4 do omówienia.

Realizację planu środków z Funduszu Pomocy Ukrainie – Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojowym na terytorium tego państwa w 2022 roku przedstawiono w załączniku nr 5 do omówienia. Środki pozostające do dyspozycji na koniec I półrocza zostaną wykorzystane w III kwartale br.

IV. WYNIK BUDŻETU

W oparciu o art. 9 ust. 1 *ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych ustaw z 14 października 2021 r.* bilans budżetu bieżącego może zostać pokryty wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Powyższa relacja w budżecie pierwotnym, w planie po zmianach i w wykonaniu za I półrocze kształtowała się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie za I półrocze 2022 r.
1	Deficyt/Nadwyżka operacyjna	-19.630.264,63 zł	-26.305.380,89 zł	57.895.203,75 zł
2	Wolne środki	44.952.420,96 zł	98.639.089,58 zł	98.639.089,58 zł
3	Przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach	0	30.468.065,46 zł	30.468.065,46 zł
4	Przychody jst z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków	0	1.757.124,84 zł	1.757.124,84 zł
5	Przychody ze spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych	750.000,00 zł	750.000,00 zł	0
	Bilans bieżący - art. 242 uofp (1+2+3+4+5)	26.072.156,33 zł	105.308.898,99 zł	188.759.483,63 zł

Osiągnięta w pierwszym półroczu 2022 roku nadwyżka budżetu wynosi 14.540.289,71 zł. Wykonanie dochodów (55,56%) wyższe (o 13,13 punktu procentowego) od poniesionych wydatków (42,43%) wynika ze specyfiki przebiegu realizacji budżetu. Wpływy z podatków i opłat lokalnych zasilają budżet w miarę równomiernie; wydatki bieżące, związane ze sprawnym funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych Miasta, są również ponoszone równomiernie, natomiast inwestycje i remonty są finansowane z budżetu głównie w II półroczu. Galopująca inflacja, problemy z dostępnością materiałów budowlanych, a także znaczny wzrost kosztów pracy spowodowały istotne problemy z realizacją inwestycji. Oferty składane w przetargach znacząco przewyższają kwoty wynikające z kosztorysów inwestorskich, a tym samym przewyższają środki zaplanowane na daną inwestycję. Z tego powodu realizacja dużej części zadań inwestycyjnych zostanie częściowo przesunięta na rok przyszły, a zmiany w budżecie i w WPF wprowadzone zostaną na wrześniowej sesji Rady Miasta.